

3 Ceny w Krakowie, Podgórzu i na prowincji.

PRENUMERATA

miesięczna w Krakowie i K. 50 h. (z dostawą do domu na prowincji z przesyłką pocztową i Kor. 50 hal).
Prenumerata za granicą i msk. 50 l., 2 fr. 1 rs.
POJEDYNCZE EGZEMPLARZE NABYWAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

NOWINY

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersz petit 16 hal, za każdy następny raz 12 hal, drobne ogłoszenia po 4 halce do wyrazu (minimum 50 hal). Nadawanie za wiersz petitowy 50 hal, spody na każdej stronie po 3 kor. — Złoty 20 Kor. za tydzień. Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Huczyński. Administracja „NOWIN” ul. Wiślna L. 2, otwarta od godziny 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokołowska, Pałac Hausmana L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340.
Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulica Wiślna L. 2. Reklamy nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincji.

Prosimy odnowić prenumeratę!

Prenumerata miesięczna w Krakowie, Podgórzu i na prowincji 1 kor. 50 hal. wszędzie już z dostawą do domu.

Dokończenie dzieła „Wielkiego Krakowa”.

Lwów. W komisji gminnej sejmiku uchwalono na podstawie referatu pos. Wodnickiego projekt ustawy o przyłączeniu gminy Dąbie z Bieżanem i Giełbinem do powiatu krakowskiego, tudzież gminy i obszaru dworskiego Ludwinów powiatu wielickiego do gminy miasta Krakowa. Z tytułu przyłączenia Ludwinów do miasta Krakowa obowiązanem będzie miasto Kraków opłacić Radzie powiatowej wielickiej w pierwszych 20 latach corocznie 1282 kor. zaś w pierwszym roku jednorazowo 17 124 koron. Gminom Ludwinów i Dąbie przyznano prawo wyboru po jednym radcy do krakowskiej Rady miejskiej.

Z komisji gminnej sprawa połączenia tych gmin przejdzie przed plenium sejmiku — i sławet! pilnie zostanie uchwalona. W ten sposób urzędującym jest w pełni zespolecie Krakowa z podmiestkami gminami.

Sejm krajowy.

Lwów. Na piątkowym posiedzeniu Sejmu rozpoczęto obrady nad sprawowaniem komisji ogólnoparcyjnej o sprawowaniu Wydziału krajowego o melioracjach.

W toku dyskusji pos. Maryewski przypomniał sejmowcom, uchwałę o obwałowaniu Wilgi, o której zupełnie zapomnieli. Regulacja Wilgi została nie przeprowadzona, obwałowanie Wilgi jest w toku, tylko Wilga czeka na roboty. Dla okolicy jest to połączone z wielkimi stratami, albowiem podpora nadmiarowi deszczów Wilga zabiera i woda zalewa obszar pola, przysparzając o milionowe straty znajdujące się tam fabryki. Mowa zgłoszona odpowiednio rezolucje. Nawigacja do słów pos. Kurkowa o asanacji miast, podnosząc mowa, że przeszkoda jest tu rząd, który robi trudności, nie pozwalając na zachęcanie długotrwałych dotychczas wodociągów, lub zgłoszenia dotychczas wody dla budynków wodnych lub koszar. Tego rodzaju warunki nie nadają się do przyjęcia.

Pos. Pawłowski omawiał sprawowanie, w którym mowa jest o braku rurek drenowych i wykazywał, że brak u nas dachówek, cegieł i rurek drenowych, co jest właśnie jednym z powodów, że krajowa stacja ceramiczna nie może na-

leżycy funkcjonować; okoliczność ta właśnie teraz jest tem przekreślającą, że zawiązał się obecnie Bank melioracyjny, który zamierza założyć fabrykę takich rur drenowych. Krajowa komisja przemysłowa niestety cegieł nie subwencjonuje.

W głosowaniu przyjęto rezolucję p. Maryewskiego, Bojki i Kędziora.

Na wieczornym posiedzeniu Sejm przyjął bez dyskusji ustawę, szwalającą Radzie pow. w Pileźnie na zaciąganie pożyczki 150.000 k., poczem przystąpiono do rozprawy nad sprawozdaniem komisji prawniczej.

Komisja prawnicza stawia między innymi następujące wnioski:

Sejm uchwalił wezwać rząd, aby otworzył sądy obwodowe w Opatkowiu, Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielen, Żółkwi i sądy powiatowe w 8 miastach w Lublinie, Gali, dalsi, aby rząd wywarzył bystrych polskich w rządowaniu i sędziarstwie i aby przy dostawach dla sędziarstwa uwzględnić wyłącznie przemysł krajowy; wezwano, aby przeprowadził w parlamencie ustawę, przekształcającą krajowi całkowicie sędziów z obrotu has słownych zbiorowych na wychowanie dzieci bez opieki i zaniedbanych. Kasy starości zachowywałyby sobie tylko odpowiedzialność rezerwy.

Pos. Skwarko oświadczył, że wyjątkowo sprawozdanie po części go zadowala, gdyż podnosi szczerze i otwarcie niedomagania na polu sędziownictwa.

Pos. Staruch skarcił się na stronniczość sądów i domagał się, aby rząd jak najrybniej przedłożył zmienioną ustawę karną. Następnie omawiał sprawę sędziarstwa, podnosząc, że kraj całkiem niepotrzebnie ponosi koszty jej utrzymania, gdyż sędziarstwo jest częścią wojska.

Leża przystąpiła do obrad nad wnioskiem na głąb pos. Starucha z wezwaniem do rządu aby natychmiast wprowadzić bilansy wojenne z rękami i napisami.

Pos. Staruch przemawiał tak gwałtownie, iż wszyscy byli skonsternowani i mówią, gdyż w Sejmie w takim tonie nikt jeszcze nie przemawiał.

Komisarz rządowy Grodzicki odpowiadał, że dana sprawa jest w toku, bilety takie zaczęto już rozdawać i wkrótce wszystkie stacje otrzymają je.

Przemawiał jeszcze pos. Płofski, Starzyński, Vivien, ks. Skojstowski, Kurowski i Makuch, poczem zamknięto sesję odwołano.

Na tem marzałek o godz. 12 m. 30 zamknął posiedzenie; następuje w sobotę o 10 rano.

Z komisji.
Komisja przemysłowa przyjechała na wieczornym posiedzeniu przedłożoną przez dra Rutowskiego petycję redakcji „Dziwni” o utworzenie krajowej Rady rękodzielniczej. Rezolucja referatu wywa Wydział krajowy, aby rozpatrzył, czy nie można w tonie komisji przemysłowej krajowej u-

Porwani przez koto młyńskie. (Fot. „Ze świata”)

tworzyć osobnej sekcji dla spraw przemysłu rękodzielniczego i wzmocnienia jej przez powołanie do jej składu rękodzielników i reprezentantów kupieckich.

Nowe szkoły średnie ruskie.

Lwów. Sejmowe Koło polskie swolone zostało na wtorek, 8 b. m.

Koło sejmowe omawiało dotąd na dwóch posiedzeniach sprawę utworzenia nowych szkół średnich ruskich. Rada szkolna krajowa przedłożyła na wezwanie Sejmu swoją opinię, streszczającą się w tem, że należałoby utworzyć dwa gimnazja ruskie (we Lwowie i Brzeżanach), ewentualnie n państwowa dwa gimnazja ukraińskie (we Lwowie i Jaworowie).

W kwestyi tej donosi „Gazeta Narodowa”: Przeciw utrakwistycznym gimnazjom odwołując się stanowcze Rusini, a w kołach polskich zdania co do ich użyteczności są podzielone. Co do utworzenia, pokrywającą stół i śledzącą ją wraz z polemiczną i papierośnicą. Wódcy ciary rozlegli się brzęk dłuższej porcelany. Hieronim pocnił, że traci przytomność.

Później, odzyskawszy pamięć, uprzymił sobie wszystko, co wówczas wykonał machinalnie z zadowolającym spokojem: umył ręce, zabrał — dlaczego? — trzydziściśla dwa banknoty stufrankowe, stanowiące jego oszczędność, zapłacił lampkę spirytusową. A ta śmiałość nie do uwierzenia, a jaką zaradę se schodów, omiatał martwe ciało, obejrzał się nawet, by zobaczyć czy bez wyrazu, zadowolone usta, wielką ranę na szyi i piękną, szatawą młność, która spływała po schodach, jak potok ten.

Na dale rzekł do siebie: „treba zawiadomić odźwiernego”. Wszystko jednak spało. Zawałali się Budziś! Tłomaczyć! Nie, polczyła to rzecz policyj. Treba natychmiast to załatwić! Zupełnie zdecydowany pobiegł w kierunku najbliższego biura policyj. Stanąwszy przed nim zatrzymał się, jak wryty.

Należało wejść, zameldować się komisarzowi, a potem odpowiedzieć na jego straszną historię, dobierając odpowiednich wyrazów. „Jaką historję?” Spojrzał się nagle, że nie nie wie. Idąc w no-

rzelną gimnazjum ruskiego w Brzeżanach zachęcał trudności formalne.

Majaczenia ruskie.

Politycy i reprezentanci Rusinów galicyjskich (mowa tu o Ukraińcach) doszli do stanu formalnego obłąd. Świadcząc o tem rezolucje, pawiłte przez Zjazd ukraińskich posłów do Rady państwa, do Sejmu, oraz członków Izby panów, który się odbył onegdaj we Lwowie. Rozmawiając, że, odnosząc się do Galicji oraz Bukowiny, racynają się postawić, iż Wielkie Księstwo Krakowskie ma być oddzielone od „Ruskiego Królestwa Galicji”. Już ten jeden postulat charakteryzuje dostatecznie obłąd Ukraińców, który chyba jedyny cel swej polityki upatrują w prowokowaniu polskiej ludności.

Rusini żądają dalej podziału wszystkich władz administracyjnych w obu krajach na narodowe sekcje etc.

cy po schodach, natknął się na martwe ciało, oto wszystko.

Oczywiście będą go wypytawali. Opowie rzecz nieprawdopodobną. Tak. Przemyt ten komisarz szcześnie go świdrował swymi przenikliwymi oczyma.

Na tę myśl śmieszny pot wystąpił mu na czoło.

Hieronim pomyślał: „Treba przyjąć do siebie, nie jestem w stanie mówić jasno... A muszę mówić jasno”.

Zawrót, skrzępił na prawo w jakąś uliczkę i szedł, szedł... Przerazenie jego wzrosło.

Uczni gwałtowną potrzebę znalezienia się wśród ludzi. Dokład 146? Bezwiednie wszedł do restauracji.

Kelner, podając kartę, zobaczywszy go w półmiejście, zaczął nagle drwonić zębami. Poszedłszy za jego wytykłym wzrokiem, spostrzegł, że spodnie na kolanach na pokryte wielkimi lepkimi plamami.

Wtedy, wydoływszy swe banknoty, wyjął: „To nie... Ja to wyłomaczę... Milcz!... Oto masz pieniądze!”.

W pięć minut potem był szareoskowany.

Sędzia śledczy, który go badał, był to człowiek jeszcze młody i wielo stanowczy.

HENRYK KISTEBAECKERS.

PRZYPADEK.

Aż do czterdziestego trzeciego roku nędzne życie Hieronima Bricot wolno było od wszelkich wtrącających wrażeń.

Będąc kasperem biura Marrel i Syn, Bricot rozwiązał trudny problemat niedobytwańa nieczego, robiąc wszystko.

Płacono mu dwieście pięćdziesiąt franków miesięcznie i przeciągało go pracę. Od niepomietnych czasów nosił przewieszoną „wulgiastą Hieronima”, gdyż zawsze wyglądał na starca i wczesnie zaczął się farbować.

Nic nadzwyczajnego nie przerywało systematyczności jego życia: co niedziele porządkował garderobę, obcinał paznokcie i odczytywał ogłoszenia w swoim dzienniku, szukając środka na katar kiesz, który dawał mu się moczno we znaki. W te środki wierzył głęboko, ale ich nie kupował. Nie kupował nie reszta, nie lubiąc nie, prócz okropnej monotoni swych dni.

A jednak w sobotę, 16 stycznia 190... roku, wracając do domu około godziny jedenastej w nocy,

po przypadkowej na ten dzień zabawie, Hieronim nie zdążył uchronić się przed przebiegnięciem.

Kiedy według zwyczaju po omacku, aby zasnąć, zapalił, wchodził na schody, szepcił nagle o coś miłego, stracił równowagę i padł na ciało, barykadując wejście na czwarte piętro.

Gdy chciał się podnieść, ręce jego natrąfiły na kuszownicą fryzjera; poznał, że jest to ciało kobiety.

Na kolanach wymyślał przeszkodę, oparł się o mur, wrócił wstąpił i dzwoniąc zębami z przerażenia, wdrapał się do swego mieszkania. Gdy zamknął za sobą drzwi i zapalił światło, spostrzegł, że ręce jego są takie we krwi.

Pomógł wielkim i wskazującym palcem lewej ręki czerniałą brylka skrzępił krwi.

W instnie ujrzał twarz wyblada, konwulsyjnie skurczona, zmieniona nie do poznania. Pociągnął ręką po czoło zwykłym sobie ruchem, którego zawsze używał przed sprawdzeniem rachunku. Potem machinalnie rozebrał Miśko, jak to robił co wieczór, lecz pod dotknięciem jego ręki na prześladujący występnił szkarłatna plama.

Ten widok odskoczył, wyrzucił ją krzesło, o które się potknął. Instynktownie schwył się

Ubrania gotowe tylko własnego wyrobu
ORAZ
Najnowsze i najwykwintniejsze Ubrania na zamówienia
w Związku katol. krakow w Kraków, ul. Floryańska 7 tuż przy rynku

_____

